KULTAHAMSTERI

Cricetus auratus

Kultahamsterit, jotka tunnetaan myös nimellä syyrianhamsteri, ovat seurallisia ja toimeliaita pikkulemmikkejä. Ei siis ihme, että ne ovat valloittaneet monen harrastajan sydämen jo useiden sukupolvien ajan.

Kultahamsteri eli syyrianhamsteri on kotoisin Lähi-Idästä, josta se 1930-luvulla tuotiin lemmikiksi Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin. Koko nykyinen hamsterikantamme on saanut alkunsa muutamasta luonnosta pyydystetystä yksilöstä. Jalostuksen tuloksena hamstereilla on lukuisia turkin laatumuunnoksia ja kymmenittäin värimuunnoksia.

Kultahamsteri on erakko, kahta hamsteria ei voi sijoittaa samaan häkkiin. Ne ovat ilta- ja yöaktiivisia lemmikkejä ja ilta onkin parasta aikaa hamsterin kanssa touhuamiselle.

Hamsterin keskimääräinen elinikä on 2-3 vuotta.

PITOPAIKKA

Sopivin asumus hamstereille on normaali, tiheäpinnainen, umpipohjainen häkki. Häkkimalleja on markkinoilla useita erilaisia. Myös muovi- tai lasiterraario tai jopa vanha akvaario sopii mainiosti hamsterin asumukseksi, kunhan huolehditaan, että niissä on riittävä ilmanvaihto. Lisäksi hamsteri nauttii kiipeilystä häkin pinnoissa, joten terraarioon tulisi sijoittaa tikkaita, lehtipuiden oksia yms. Pitopaikan pohjan pinta-ala on oltava vähintään 90 x 40 cm, mutta mitä isompi, sen parempi. Luonnossa hamsterit voivat vaeltaa yön aikana jopa kilometrejä, joten liikaa tilaa hamsterille ei voi tarjota. Kysy neuvoa asumuksen koosta jo ostotilanteessa Faunattaren henkilökunnalta.

Kuivikkeena voidaan käyttää puupohjaisia valmisteita kuten kutterinpurua, haapahaketta, hamppua. Myös turvetta voi käyttää hamsterin pohjamateriaalina. Voit myös sekoittaa useampaa erilaista pohjamateriaalia.
Sanomalehtipaperin tai kissanhiekan käyttö kuivikkeena ei ole terveellistä hamsterille.

Kultahamsteri on hyvinkin järjestelmällinen pikkueläin, joka valitsee häkistä yhden nurkan nukkumiseen, yhden herkkupalojen "hamstraukseen" ja yhden käymäläkseen.

Käymälänurkkaukseen voit hankkia hamstereille tarkoitetun wc-astian, jossa käytetään siihen tarkoitettua wc-hiekkaa. Astia on helppo puhdistaa vaikka päivittäin.

Häkin kuivikkeista osa vaihdetaan puhtaisiin noin kerran viikossa. Mikäli käytät häkin ja tarvikkeiden pesuun pesuaineita varmista, etteivät ne ole vaarallisia lemmikillesi. Lemmikkieläinliikkeissä myydään jyrsijöiden häkkien pesuun tarkoitettuja pesuaineita.

Häkin varusteina tulisi olla keraaminen tai käsittelemättömästä puusta tehty mökki, johon hamsteri pääsee päiväsaikaan nukkumaan. On tärkeää, että mökin ovet ja mahdolliset ikkunat ovat niin suuria, että hamsteri mahtuu kulkemaan niistä vaivatta, eikä voi jäädä niihin jumiin.

Liikuntaa hamsteri saa juoksupyörässä hurjastellessaan. Juoksupyörää valitessa tulee varmistaa sen olevan riittävän suuri, jotta hamsteri voi juosta selkä suorassa; pyörän halkaisijan tulee olla vähintään 20cm, mieluiten lähemmäs 30cm. Liian pienessä juoksupyörässä hamsterille voi kehittyä selkäongelmia.

Lisäksi kiipeilymahdollisuuksia, kuten tikapuita, oksia, tasoja ym. Puhtaasta paikasta kerätyt lehtipuiden oksat sopivat hamsterille mainiosti, hamsteri myös nakertelee niitä mielellään. Oksat kannattaa käyttää uunissa 50-100 asteessa tunnin-parin ajan, jotta mahdolliset loiset ja bakteerit kuolevat.

Hamsteri on utelias pikkukaveri, joten talouspaperirullien ja jyrsijöille tarkoitettujen "juoksuputkien" läpi pujottelu sopii ajanvietteeksi myös.

Hamsteri käyttää mielellään pesänsä pehmusteena olkea, hamsterien pesävanua, ekokuitua tai muuta hamsterille turvallista materiaalia. Pesä-

materiaalien tulee olla vatsassa sulavia, joten esim. pumpulia ei saa antaa. Villalankaa tai muuta helposti kynsien ja varpaiden ympärille tarttuvaa materiaalia ei myöskään saa häkkiin laittaa.

RUOKINTA

Hamsteri on sekasyöjä, eli se syö niin kasvi- kuin eläinperäistä ravintoa.

Perusravintona käytetään hamstereille kehitettyjä täysrehuja sekä vähärasvaisia siemenseoksia.
Lisäksi hamsterille on hyvä tarjota noin kahdesti viikossa tuoreruokaa kuten vihanneksia, hedelmiä, puuroa, sokerittomia hedelmäsoseita ja silloin tällöin eläinvalkuaista esim. ruodotonta kalaa tai pieni pala vähärasvaista naudanlihaa. Monet hamsterit syövät mielellään myös hyönteisiä, kuten lemmikkieläinliikkeissä myytäviä jauhomatoja. Tiineille naaraille ja pienille poikasille tuoreruokaa tarjotaan runsaasti päivittäin.

Hamsterille sopimatonta ruokaa ovat kaikki maustetut, sokeripitoiset, rasvaiset ja pilaantuneet ruoat, sekä maitotuotteet. Voimakkaita maustekasveja ja esim. sipulia ei sille myöskään kannata tarjota.

Koska hamsteri on jyrsijä sen hampaat kasvavat pituutta jatkuvasti. On siis tärkeää, että sillä on jatkuvasti jotain kovaa nakerreltavaa häkissään, jotta hampaat kuluvat normaalisti. Hyviä nakerteluvaihtoehtoja ovat näkkileipä, lehtipuiden oksat, korppu, koirankeksit ja jyrsijöille tarkoitetut, maustetut nakertelupalikat.

Hamsteri juo vetensä jyrsijöiden juomapullosta. Vesi vaihdetaan raikkaaseen päivittäin ja pullo pestään pulloharjalla tarvittaessa.

Lisätietoa hamsterin ruokinnasta voi kysyä läheisestä Faunatar myymälästä.

KÄSITTELY

Koska kultahamsteri on hämäräaktiivinen eläin, joka on aktiivisimmillaan aamu- ja iltahämärissä, on käsittelykin paras ajoittaa näihin aikoihin. Nukkuvan hamsterin herättäminen on sille stressaavaa ja toistuva herättely päivisin voi jopa lyhentää hamsterin elinikää. Tämän vuoksi pienten lasten ei tule käsitellä kultahamsteria ilman aikuisen valvontaa. Kultahamsteria tulee käsitellä rauhallisin ja hellävaraisin, mutta varmoin ottein. Hamsteri on helpoin poimia asumuksesta esim. virikeputken sisällä. Hamsteri ei hahmota etäisyyksiä kovin hyvin ja saattaa kädestä livahtaessaan pudota ja loukkaantua. Etenkin vasta kotiutunutta hamsteria onkin hyvä käsitellä lattian tasalla. Lasten on parasta käsitellä hamsteria aina aikuisen valvonnassa, jottei se pääse karkaamaan. Hamsteria tulee aina lähestyä rauhallisesti sivusta, sillä se on saaliseläin ja nopeat liikkeet voivat säikäyttää sen.

LISÄÄNTYMINEN

Kultahamsterit ovat sukukypsiä usein jo neljän viikon iässä. Paras ensiastutusikä on, kun hamsteri on noin neljän kuukauden iässä. Teetä poikasia ainoastaan terveillä ja hyväkuntoisilla eläimillä.

Suositeltavaa on mahdollisuuksien mukaan ottaa selvää geneettisistä esteistä, sillä on olemassa hamsterivärejä, turkkimuunnoksia ym. ominaisuuksia, jotka sekä isältä että emältä periytyessään aiheuttavat epämuodostuneita, karvattomia tai kuolleita poikasia.

Esimerkiksi hamsterin häntään tuleva ruston epämuodostuma, *knikki*, eli häntämutka on resessiivisesti periytyvä ominaisuus, joka saattaa aiheuttaa selkärankaan ilmestyessään hamsterille vaikean halvauksen. Knikkihäntäisellä eläimellä ei siis saa missään tapauksessa teettää poikasia.

Naaraalla on kiima noin neljän päivän välein muutaman tunnin ajan. Paras astutushetki on yleensä illalla.

Astutus on viisain tehdä puolueettomassa paikassa, kuten kummallekin vieraassa (tai erittäin huolellisesti pestyssä) häkissä. Tämä siksi, että naaras saattaa olla hyvinkin aggressiivinen urokselle, mikäli naaraalla ei olekaan kiimaa. Hamstereita tulee siis tarkkailla tiiviisti, kun ne on yhdistetty samaan tilaan.

Kun astutus on onnistunut, hamsterit erotetaan takaisin omiin häkkeihinsä.

Hamsterin kantoaika on noin 16 vuorokautta. Viikkoa ennen synnytystä naaras alkaa vimmatusti rakentaa pesää tuleville lapsilleen. Tällöin hamsterinaaraan on syytä antaa olla täysin rauhassa, sillä ylimääräisestä käsittelystä tai muusta häiriöstä stressaantunut emo saattaa jättää poikaset hoitamatta tai jopa syödä poikasensa.

Poikasia syntyy yhdestä kahteenkymmentä kappaletta, tyypillisesti 5-12 kpl.

Poikaset syntyvät karvattomina, sokeina ja kuuroina. Ihon pigmentti alkaa näkyä noin viikon iässä, turkki alkaa kasvaa ja silmät aukeavat noin kahden viikon iässä.

Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar

Poikaset alkavat maistella kiinteää ruokaa noin viikon iässä ja luovutusiässä ne ovat viisiviikkoisina.

Hamsteri on teoriassa hyvin tehokas lisääntymään, sillä uuden kiiman emo saattaa saada jo muutama viikko synnytyksestä. Hamsteri voisi siis tehdä jopa kymmenen poikuetta vuodessa. Hamsteri-naaraan astutusta ei kuitenkaan tule tehdä kuin muutaman kerran koko hamsterin elinaikana, sillä poikasten hoito on emolle hyvin rankkaa.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Äkillisesti alkanut aggressiivinen käytös voi olla merkki siitä, että hamsteri on sairas ja sillä on kipuja. Mikäli eläin vaikuttaa sairaalta, on ruokahaluton, apaattinen tai käyttäytyy omituisesti, ota yhteyttä eläimen myyjään ja/tai jyrsijöihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Yllättävien tilanteiden varalle on hyvä selvittää jo etukäteen, mistä löydät jyrsijöiden hoitoon perehtyneen eläinlääkärin.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.